

UCHWAŁA NR 324/2019
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 4 listopada 2019 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Polska Patriotyczna o źródłach pozyskania
środków finansowych w 2018 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 w związku z ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 580)

postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej Polska Patriotyczna o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2018 r., **z powodu** naruszenia art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych.

Uzasadnienie

Partia polityczna Polska Patriotyczna (EwP 296) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2018 r. w dniu 30 kwietnia 2019 r. (data pieczęci na kopercie), tj. z przekroczeniem ustawowego terminu, który zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych upłynął 31 marca 2019 r. Uchybienie to, zgodnie z art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o partiach politycznych, nie stanowi podstawy odrzucenia sprawozdania finansowego partii, lecz wywołuje skutki określone w art. 38c tej ustawy.

Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Do sprawozdania Partii nie załączono sprawozdania biegłego rewidenta w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy partii politycznej, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą. Sprawozdanie to nie zostało sporządzone

przez biegłego rewidenta wskutek nieudostępnienia mu przez partię polityczną jej sprawozdania finansowego wraz z dokumentami będącymi podstawą sporządzenia sprawozdania partii w okresie umożliwiającym terminowe sporządzenie sprawozdania biegłego rewidenta. Działanie takie stanowi uchybienie, które zgodnie z art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o partiach politycznych, nie powoduje odrzucenia sprawozdania finansowego partii.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdziła, co następuje.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) partia polityczna Polska Patriotyczna nie wykazała łącznych przychodów/wpływów. Ta rubryka sprawozdania pozostawiona została pusta. Partia wykazała natomiast, że swoje środki w okresie sprawozdawczym gromadziła na trzech rachunkach bankowych prowadzonych w Banku PKO BP S.A. w Łodzi, tj. na rachunku bieżącym o nr 14 1020 3378 0342 8091 (775,91 zł), na rachunku Komitetu Wyborczego o nr 94 1020 3378 0000 1202 0342 8737 (4 457,50 zł) i na rachunku pomocniczym Funduszu Wyborczego o nr 30 1020 3378 0000 1102 0342 9453 (2 098,52 zł). W pozycji I pkt 1 sprawozdania (pochodzące od osób fizycznych – ogółem) Partia wykazała środki w kwocie 7 331,93 zł. Jednocześnie wskazała, że na kwotę tę składały się:

- składki członkowskie w kwocie przekraczającej w jednym roku wysokość minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników: 5 456,47 zł,
- darowizny (pieniężne): 105,00 zł.

Ponadto w sprawozdaniu Polska Patriotyczna wykazała, że w 2018 r. zgromadziła środki w kwocie 200,00 zł, pochodzące ze składek członkowskich w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników.

W okresie sprawozdawczym Polska Patriotyczna posiadała Fundusz Wyborczy, którego środki gromadzone były na rachunku bankowym nr 30 1020 3378 0000 1102 0342 9453. W tej części sprawozdania Partia również nie wykazała łącznych

przychodów/wpływów. Wskazała natomiast, że na rachunku bankowym Funduszu zgromadziła środki w kwocie 4 457,50 zł, które zdaniem Partii, pochodziły w całości od osób fizycznych. Polska Patriotyczna nie wykazała w tej części sprawozdania, czy wpłaty tych środków dokonane zostały z zachowaniem limitu określonego w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy o partiach politycznych; czy z wpłat ponad ten limit; czy może z darowizn, spadków lub zapisów. W rubrykach pozycji A pkt 1 lit. a-c wykazano zero (0,00).

Również w rubryce w pozycji B (wydatki/koszty) tej części sprawozdania Partii nie została wpisana żadna kwota. Polska Patriotyczna wykazała natomiast, że jej wydatki związane z udziałem w wyborach i szczegółowo rozliczone w sprawozdaniach finansowych wyniosły 1 912,25 zł i były związane wyborami organów samorządu terytorialnego w 2018 r.

Partia nie załączyła ponadto do sprawozdania załączników wymaganych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. nr 33 poz. 269), zawierających wykazy osób dokonujących wpłat środków finansowych na jej rzecz.

Z analizy sprawozdania finansowego Partii i załączonych do niego dokumentów finansowych wynika natomiast, co następuje.

Nie sposób ustalić faktycznych łącznych przychodów/wpływów Partii w 2018 r., albowiem Partia nie wykazała w pozycji III sprawozdania i w jego pozycji III, pkt 4 wartości usług świadczonych nieodpłatnie na rzecz Partii w postaci kosztów prowadzenia i utrzymania jej strony internetowej prowadzonej pod adresem <http://www.polskapatriotyczna.org.pl/>.

Na rachunek bieżący Partii, którego prawidłowy nr to 14 1020 3378 0000 1302 0342 8091 (w sprawozdaniu błędnie wskazany został 14 1020 3378 0342 8091), w okresie sprawozdawczym wpłynęły środki w kwocie 775,91 zł i w takiej wysokości powinny zostać wykazane w pozycji I sprawozdania (Środki pieniężne wpłacone na rachunki bankowe partii).

Od osób fizycznych na rachunek bankowy Polska Patriotyczna pozyskała w 2018 r. środki w kwocie 685,00 zł, które powinna wykazać w pozycji I, pkt 1 sprawozdania (pochodzące od osób fizycznych – ogółem). Na kwotę tę składały się:

- składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników: 580,00 zł (w takiej kwocie wykazane powinny zostać w pozycji I, pkt 1 lit. a sprawozdania),
- darowizny (pieniężne): 105,00 zł.

Ponadto na rachunek bankowy Partii w okresie sprawozdawczym wpłynęły środki w kwocie 90,91 zł pochodzące ze zlikwidowanego konta bankowego Polski Patriotycznej. Oznacza to, że środki te zostały z zamykanego rachunku bankowego Partii przekazane do kasy Partii, a następnie odprowadzone na nowy rachunek bankowy Partii. Środki te powinny zatem zostać wykazane w pozycji I pkt 9 sprawozdania (pochodzące z kasy partii nadwyżki środków pieniężnych wykazane w części II pkt 1 oraz środki pieniężne wykazane w części II pkt 2 i 3, odprowadzone na rachunki bankowe partii).

Poza środkami, które wpłynęły na rachunek Partii, pozyskała ona 200,00 zł do swojej kasy. Środki te pozostały w kasie Partii z ich przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z bieżącą działalnością (art. 26a ustawy o partiach politycznych).

Powyższe oznacza, że Partia pozyskała w 2018 r. przychody w wysokości co najmniej 885,00 zł (685,00 zł + 200,00 zł), do których należy jednak doliczyć, niewykazaną przez Partię w sprawozdaniu, wartość prowadzenia jej strony internetowej.

Z dokumentów załączonych do sprawozdania finansowego Partii wynika, że wpłaty dokonane na jej rzecz przez osoby fizyczne pochodzą, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, od obywateli polskich, mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i mieszczą się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 25 ust. 4 ustawy o partiach politycznych. Na podstawie tych dokumentów nie można natomiast potwierdzić czy wartości niepieniężne przyjęte przez Partię, w postaci utrzymania i administrowania jej strony internetowej, świadczone były przez obywateli polskich, mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Jak już nadmieniono wyżej, w okresie sprawozdawczym Polska Patriotyczna posiadała Fundusz Wyborczy. Jego środki gromadzone były na rachunku bankowym o nr 30 1020 3378 0000 1102 0342 9453 otwartym w dniu 3 września 2018 r., jako rachunek pomocniczy do rachunku bieżącego Partii.

Z historii rachunku bankowego Funduszu Wyborczego Partii wynika, że w 2018 r. jego przychody/wpływy wyniosły 2 187,00 zł (a nie 4 457,50 zł, jak wykazała Partia w tej części sprawozdania) i w takiej kwocie powinny one zostać wykazane w pozycji A tej części sprawozdania (Przychody/wpływy) oraz w pozycji A, w rubryce dotyczącej środków pieniężnych gromadzonych na rachunku bankowym Funduszu Wyborczego.

Zgromadzone na rachunku Funduszu Wyborczego Partii środki pochodziły z:

- wpłat dokonanych przelewami przez osoby fizyczne z zachowaniem limitu określonego w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy o partiach politycznych, w kwocie łącznej 2 050,00 zł (w takiej kwocie powinny zostać ujęte w pozycji A pkt 1 tej części sprawozdania, a także w jej pozycji A pkt 1 ppkt a;
- nadwyżki pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami w kwocie 137,00 zł, jaką Komitet Wyborczy Polska Patriotyczna uczestniczący w wyborach samorządowych w 2018 r. wpłacił na Fundusz Wyborczy Partii w dniu 21 grudnia 2018 r. z rachunku bankowego nr 94 1020 3378 0000 1202 0342 8737 (taka kwota wykazana powinna zostać w pozycji A pkt 5 (inne) tej części sprawozdania).

Faktyczne wydatki/koszty Funduszu Wyborczego Partii w okresie sprawozdawczym wyniosły natomiast 2 098,52 zł (taka kwota ujęta powinna zostać w pozycji B sprawozdania (Wydatki/koszty)). Środki w kwocie 2 000,00 zł zostały przeznaczone na finansowanie udziału Partii w wyborach samorządowych w 2018 r. (w takiej kwocie powinny zostać wykazane w pozycji B, w rubryce – wydatki związane z udziałem w wyborach i szczegółowo rozliczone w sprawozdaniach, oraz w pozycji B pkt 4 tej części sprawozdania (z wyborów organów samorządu terytorialnego), zamiast kwoty 1 912,25 zł).

Z historii rachunku bankowego Funduszu Wyborczego Polskiej Patriotycznej, a także z historii rachunku bankowego Komitetu Wyborczego tej Partii, uczestniczącego w wyborach samorządowych w 2018 r., wynika, że Partia wpłaciła ze swojego Funduszu Wyborczego na rachunek bankowy własnego Komitetu Wyborczego środki finansowe w kwocie 2 000,00 zł. Niewykorzystaną kwotę pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami (137,00 zł) Komitet wpłacił przelewem na rachunek Funduszu Wyborczego Partii w dniu 21 grudnia 2018 r..

Ponadto Partia poniosła w okresie sprawozdawczym koszty w łącznej kwocie 98,52 zł na opłaty bankowe.

Saldo na rachunku bankowym Funduszu Wyborczego Partii w dniu 31 grudnia 2018 r. wynosiło 88,48 zł.

Nieprawidłowe wykazanie danych finansowych w sprawozdaniu Partii, lub też częściowe ich niewykazanie, a także brak wymaganych załączników do sprawozdania oznacza, że sprawozdanie finansowe Partii za 2018 r. sporządzone zostało niezgodnie ze stanem faktycznym. Narusza to ustawowy obowiązek sprawozdawczy określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych. Zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy, uchybienie to nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania.

Ponadto, w wyniku analizy dokumentów finansowych Partii wraz z dokumentami finansowymi jej Komitetu Wyborczego uczestniczącego w wyborach samorządowych w 2018 r., Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła, że ze sprawozdania Komitetu Wyborczego Polska Patriotyczna o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, w związku z wyborami organów jednostek samorządu terytorialnego z 2018 r. wynika, iż Komitet ten zakupił dysk przenośny WD MY Passport 2TB za kwotę 319,00 zł. Zakup tego dysku dokonany został i zapłacony gotówką w kasie sklepu przez osobę fizyczną. Następnie wydatkowane przez nią środki własne (wydatek udokumentowany Fakturą VAT nr S407/F008081/10/2018) zostały jej zrefinansowane przez ten Komitet Wyborczy, ze środków tego Komitetu, przelewem na jej prywatne konto bankowe. Potwierdza to zarówno opis na tej fakturze, jak również zapis z dnia 5 października 2018 r. w historii rachunku bankowego Komitetu (refinansowanie Faktury S407/F008081/10/18 Targ SA za dysk przenośny z dnia 05.10.2018 zapłaconej gotówką). Szczegóły tej operacji zostały opisane w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej nr 247/2019 z dnia 13 września 2019 r. w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Polska Patriotyczna z wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego, przeprowadzonych w dniach 21 października i 4 listopada 2018 r.

Opisany wyżej rodzaj operacji finansowej Sąd Najwyższy, rozpatrując skargi na odrzucenie sprawozdań finansowych, zakwalifikował jednoznacznie jako niedozwolone „swoiste kredytowanie przez osoby fizyczne” (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2009 r., sygn. akt III SW 47/09, z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt III SW 390/10 i III SW 391/10 oraz z dnia 25 lutego 2015 r., sygn. akt III SW 1/15). Dokonywanie zakupów i regulowanie przez osoby fizyczne z własnych środków zobowiązań Komitetu wyborczego partii politycznej narusza art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym środki finansowe tego typu komitetu wyborczego mogą pochodzić wyłącznie z funduszu wyborczego partii, która ten Komitet utworzyła, powołanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. Naruszenie art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego stanowiło w przypadku tego Komitetu przesłankę odrzucenia jego sprawozdania finansowego.

Dokonywanie wydatków na kampanie wyborcze z pominięciem Funduszu Wyborczego partii, na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 5 ustawy o partiach politycznych, stanowi natomiast podstawę odrzucenia sprawozdania finansowego partii, która dopuściła się tego rodzaju działań, a zatem także sprawozdania Polski Patriotycznej za 2018 r. Partia sfinansowała bowiem część swojej kampanii wyborczej ze środków osoby fizycznej w kwocie 319,00 zł, a więc wydatkowała na swoją kampanię wyborczą środki spoza jej Funduszu Wyborczego.

Ponadto Komitet Wyborczy Polska Patriotyczna nie wykazał w swoim sprawozdaniu z jakich środków finansowana była jego strona internetowa. Strona ta prowadzona była jako podstrona do strony Partii Politycznej Polska Patriotyczna, a zatem uzasadnione jest domniemanie, że była ona finansowana ze środków tej Partii, a Komitet przyjął od tej Partii niedozwoloną korzyść majątkową o charakterze niepieniężnym. Zgodnie z art. 144 § 1 pkt 3 lit. e Kodeksu wyborczego, przyjęcie korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym z naruszeniem przepisu art. 132 § 5 tego Kodeksu, skutkuje odrzuceniem sprawozdania finansowego komitetu wyborczego. Potwierdza także to, że Partia wydatkowała na swoją kampanię wyborczą środki z pominięciem Funduszu Wyborczego, co zgodnie z przywoływanym już art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 5 ustawy o partiach politycznych, skutkuje odrzuceniem sprawozdania finansowego Partii.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania i dokumentów do niego dołączonych, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej Polska Patriotyczna przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Kozielowicz*

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Zbigniew Cieślak,*
Sylwester Marciniak

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Błuś, Grzegorz Jędrejek,*
Wojciech Sych